

věděla, že jde o ledek patřící vlastnický žalobkyni; že ledek ten byl uskladněn ve skladišti žalovanou najatém, a z té okolnosti, že žalovaná v uvedeném skladním listě jí vystaveném potvrdila, že ledek jest uskladněn na účet žalobkyně nebo její řád, vyvoditi podle zásady poctivého styku v obchodě, že úmyslem žalované bylo (§ 914 obč. zák. a čl. 278 obch. z.) uzavřítí schovací smlouvu po rozumu § 957 obč. zák. a násl. se žalobkyní jako vlastníci ledku a nemohla to žalobkyně ani jinak pojmáti. Tím, že žalobkyně skladní list přijala a na jeho rubu svým podpisem souhlas s ním potvrdila, došlo mezi stranami k uzavření smlouvy schovací, která přes to je platná, i když vystavení skladního listu indosovatelného žalovanou odporovalo zákonnému předpisu. Je proto žalobkyně oprávněna domáhati se na žalované ze smlouvy schovací vydání sporného ledku proti vrácení skladního listu a proti zaplacení břemen na něm váznoucích. Jde nyní o to, co jest rozuměti břemena na ledku váznoucími. Ježto, jak již uvedeno, skladní listy žalovanou vydané měly nahrazovati skladní listy veřejných skladišť po rozumu § 17 zákona ze dne 28. dubna 1889 čís. 64 ř. z., nelze břemena váznoucími na uskladněném ledku podle § 914 obč. zák. a čl. 278 obch. zák. vyrozumívati jiná břemena, než o kterých mluví § 29 zákona o veřejných skladištích. Takovými břemena však nejsou pohledávky, pro které žalovaná uplatňuje své zadržovací právo, a nemůže proto pro pohledávky ty uplatňovati zadržovací právo ani podle čl. 313 obch. zák. ani podle § 471 obč. zák., a rovněž nejde o pohledávky, jaké má na mysli § 967 obč. zák. Je nesporno, že žalovaná ledek ve svém držení nemá a že nemůže jej proto žalobkyni vydati. Než to na věci nic nemění, neboť nelze schovací smlouvu mezi stranami uzavřenou za tohoto stavu věci podle § 914 obč. zák. a čl. 278 obch. zák. vykládati rozumně jinak než tak, že, nemá-li jej žalovaná ve své moci, musí se postarati o to, aby ledek Mělnickým akciovým skladištěm byl žalobkyni vydán, t. j. dáti písemné svolení k jeho vydání.

Čís. 12221.

Vyhradili-li si prodatelé nemovitosti ve smlouvě bez jakéhokoliv zvláštního omezení předkupní právo podle § 1072 obč. zák. a právo zpětné koupě podle § 1068 obč. zák. s knihovním zajištěním, neměla okolnost, že prodatelé nevykonali ve lhůtě § 1075 obč. zák. předkupní právo, vliv na jsoucnost vyhrazeného jim práva zpětné koupě.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1932, R II 458/32.)

Na nemovitosti, o niž tu jde, vázlo pro manžele P-ovy právo předkupní a právo zpětné koupě. Vlastník nemovitosti prodal ji manželům S-ovým. Manželé P-ovi nevykonali ve lhůtě § 1075 obč. zák. předkupní právo. Žádosti manželů S-ových, by bylo pro ně vloženo na nemovitosti vlastnické právo a by bylo vymazáno předkupní právo a právo zpáteční koupě manželů P-ových, knihovní soud vyhověl. Rekursní soud vyhověl rekursu manželů P-ových a, ponechav jinak usnesení prvního soudu nedotčeným, zamítl žádost manželů S-ových o výmaz

práva zpětné koupě manželů P-ových. D ů v o d y: Názor žadatelů, že právo zpětné koupě zaniká stejně jako právo předkupní, nebylo-li uplatněno ve lhůtě třiceti dní, jest mylný. Tento názor nelze odvoditi ze zákona, naopak vysvítá z jasného doslovu § 1070 obč. zák., že toto právo jest právem, příslušejícím prodávateli po celý jeho život. Obdobné použití ustanovení § 1075 obč. zák. nemá místa, neboť ustanovení § 1070 jest ustanovením zvláštním, které otázku řeší samostatně a odchylně od ustanovení § 1075 obč. zák. Může proto dojíti k výmazu práva zpětné koupě zapsaného do pozemkových knih za živobytí prodávatele jen s jeho souhlasem podle knihovního zákona řádně prokázaným, jinak až po jeho smrti. Překážkou převodu nemovitosti, které se týká, právo zpětné koupě arciť není, než, je-li zapsáno do pozemkových knih, působí proti každé třetí osobě a může oprávněný i od ní věc požadovati. Pochybil tedy soud první stolice, povoliv k žádosti kupitelů výmaz práva zpětné koupě příslušejícího stěžovatelům jen z důvodu, že na vyzvání kupitelů ze dne 4. dubna 1932 své právo neuplatnili ve lhůtě třiceti dní.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

V souzeném případě vyhradili si prodávatelé nemovitostí v tržové smlouvě bez jakéhokoliv zvláštního omezení právo předkupní podle § 1072 obč. zák. a právo zpětné koupě podle § 1068 obč. zák. s knihovním zajištěním, které také bylo vykonáno. Jde nyní o to, měla-li okolnost, že prodávatelé nevykonali ve lhůtě § 1075 obč. zák. předkupní právo, vliv na jsoucnost vyhrazeného jim práva zpětné koupě. Stěžovatelé namítají v dovolacím rekursu, že ustanovením práva předkupního bylo právo zpětné koupě časově omezeno a podmíněno tak, že, ani oprávnění nepoužili svého práva předkupního, padalo i jejich právo zpětné koupě. Leč nelze souhlasiti s tímto názorem. Vyhradili-li si prodávající v tržové smlouvě i právo předkupní, i právo zpětné koupě a byla-li práva ta zapsána pro ně do pozemkové knihy, nabyli tak práv působících i proti třetím osobám (§§ 1070—1073 obč. zák.). Každé z obou takto nabytých práv bylo však právem pro sebe zcela samostatným, odlišným od práva druhého a jeho osud nebyl závislým na osudu druhého práva. Že jest tomu tak, vyplývá zejména z toho, jak zákon upravil otázku o zániku obojího práva. Právo podle § 1072 obč. zák. zaniká, nebylo-li vykonáno ve lhůtě § 1075 obč. zák., v níž je oprávněný musí vykonati, nemá-li je pozbyti. Naproti tomu přísluší právo podle § 1068 obč. zák. oprávněnému doživotně a zaniká proto, nehledíc ani k tomu, že jeho výkon jest jinak závislým jen na jeho libovůli, teprve smrtí oprávněného, leč že by smluvníci byli něco jiného smluvili anebo že by nastal případ § 133 poslední odstavec a 150 druhý odstavec ex. ř. Nemá proto názor zastávaný stěžovateli v zákoně opory.

Čís. 12222.

Předpis § 366 c. ř. s. předpokládá, že šlo o odmítnutí znalce vedeného k účelům důkazním, nelze ho však použiti, byl-li znalec ustanoven proto, by jím mohl tichý společník vykonávati své společenské právo zaručené mu čl. 253 obch. zák.